

?La catedral de la industrialització

En una nova jornada tècnica sobre els *Panyos* al Museu de la Tècnica de Manresa, que ha impulsat l'Ajuntament en col·laboració amb el Centre de Desenvolupament Empresarial (CEDEM), amb l'objectiu d'aconseguir que el curs 2024-25 la fàbrica esdevingui protagonista principal de la industrialització catalana, com a *catedral de la industrialització*, tal i com han assenyalat els organitzadors de l'acte, la regidora de Cultura, Anna Crespo, es va comprometre a seguir fent passes endavant i va informar que ja s'havia encarregat la comissió del projecte executiu. La societat Miralda i Cia va fundar la fàbrica dels Panyos, que és la de riu més antiga de l'Estat, amb unes condicions polítiques complicades i en un context precari. En la jornada, la historiadora Rosa Serra va assenyalar la seva construcció com a gran fàbrica lligada a uns empresaris que van marcar una fita extraordinària per a la història de Manresa, per la seva empremadoria en la construcció d'aquesta fàbrica de llana i pel fet que van ser capaços de mantenir durant molts anys una associació d'empresaris compromesos en la trajectòria de l'empresa.

Al marge de l'empresa familiar, els Miralda es van adonar que els calia una empresa comercial per poder vendre i comprar els productes que els permetrien desenvolupar la seva activitat industrial. Compraven seda i venien el producte acabat, inicialment mocadors de seda, que els va fer famosos. Aquesta producció anava dirigida a un sector econòmic potent i va acabar a mans dels grans senyors de Barcelona, que n'apreciaven la seva gran qualitat. A la vegada, hi havia un mercat en expansió que també podia optar al producte de mocador de seda amb cotó o amb llana. Van veure com uns sectors professionals de la burgesia benestant els van anar comprant dins del mercat espanyol i l'internacional. Els contractes d'explotació de la companyia van anar augmentant i s'expandia per la mar mediterrània i des de Cadis cap a Amèrica, on de seguida hi van enviar parents, com a intermediaris fidels a la companyia. Carregaven el vaixell amb productes agrícoles -vi, aiguardents, olives, fruits secs-, però també paper, claus o ferro, i quan el vaixell retornava ho feia amb fustes, tabac, sucre i sobretot un colorant per teyir la roba, que tenia molt més valor. Malgrat totes les dificultats del moment en què van viure, van saber persistir en els seus negocis, per convertir-se després en fabricants de cotó. Van ser emprenedors.